

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 19 januari 2023 met nummer

in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

met woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaten
met woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 15 december 2021 de vernietiging van de beslissingen van de gewestelijke entiteit van 22 november 2021 met nummers en waarmee haar telkens een exclusieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van respectievelijk 240 euro en 190 euro wegens schending van artikel 12, *septies*, §2 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurdecreet) en van artikel 9 van besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten (hierna: Toegankelijkheidsbesluit). Er wordt haar met name verweten dat ze zowel 9 mei 2021 als op 15 juni 2021 met respectievelijk twee en één niet-aangelijnde hond(en) wandelde op een tussen 1 maart en 31 juli voor honden niet toegankelijk gebied in het natuurgebied

II. Rechtspleging

Verzoekende partij wordt bij beschikking van 25 maart 2022 vrijgesteld van betaling van het rolrecht.

Verwerende partij legt het administratief dossier neer en dient een antwoordnota in.

Partijen worden opgeroepen voor de openbare zitting van 20 oktober 2022. Ze stemmen in met het schriftelijk behandelen en in beraad nemen van de vordering (conform artikel 41, §3 Procedurebesluit).

III. Feiten

1.

Op 9 mei 2021 stellen twee toezichthouders van het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: verbalisant) op een perceel te _____ in het natuurgebied _____ het volgende vast:

“Op 09 mei 2021 om 9:20 uur ... stel ik vast dat er in _____ in het natuurgebied _____ een man aan het wandelen is met 2 loslopende honden. Ik wandel samen met mijn collega tot bij de man. Aangekomen bij de man, lopen zijn honden nog steeds los en is er één aan het zwemmen in een poel waarin Rugstreeppadden hun eiersnoeren afleggen (zie fotodossier ...). De man blijkt _____ te zijn, een persoon die ik in het verleden al meerdere keren mondeling heb aangemaand om zijn honden uit het gebied te houden. Ik zeg hem dat hij zich in broedseizoen in een gebied bevindt dat verboden is voor honden. Ik had hem hier trouwens de week voor het broedseizoen ook nog een keer mondeling op attent gemaakt. Hij antwoordt daarop: ‘Ja _____ ik weet het, maar het is hier een woestijn hier zitten toch geen vogels’. Een uitspraak dat niet klopt, want _____ is een zone die helemaal is uitgerasterd en waar we trachten voetgangers buiten te houden, omdat het een erg kwetsbare en zeldzame natte duinenvegetatie heeft, een habitat dat ideaal is voor soorten zoals kleine plevier. Ik antwoord daarop dat een wandelaar, zeker met loslopende honden, erg verstoort en dat het broedseizoen begonnen is. Ik zeg hem ook dat ik hem al verschillende keren gewaarschuwd heb en dat ik nu verdere stappen zal ondernemen. Hierna begint de verdachte met dreigen en beledigen. Enkele uitspraken: ‘_____ je weet op actie volgt reactie...’, ‘Begeleid mij maar naar mijn wagen dan klopt daar op uw gezicht...’, ‘Regeltjes, regeltjes... Sieg heil, fascisten!’. Het pad dat de man aan het volgen was, loopt naar een raster dat eind maart werd hersteld, omdat het al meermaals werd opgeknipt door een onbekende (zie fotodossier ...). Toen ik _____ vroeg hoe hij in de beschermde zone was gekomen, beweerde hij dat hij niet over of door die draad was gekropen (die ondertussen al terug was opgeknipt) omdat hij de poort kon openen. Bij de poort aangekomen, bleek hij deze niet te kunnen openen op geen enkele manier. Op 4 mei had ik alle toegangspoorten tot _____ bewust extra beveiligd, zodat deze niet door derden

geopend zouden kunnen worden. Zijn verhaal blijkt dus niet te kloppen. Vanuit mijn ervaringen met heb ik nu een sterk vermoeden dat hij de persoon is die al meermaals de draad ter bescherming van (heeft beschadigd om zichzelf en zijn honden illegaal toegang te geven tot dit deel van het terrein.

»n ik begeleiden de man naar de dichtsbijzijnde raster en laten hem zijn honden over de draad zetten en hem er ook overklimmen. De verdachte wandelt hierna roepend terug naar zijn wagen. Het natuurgebied is op basis van artikel 9 van het Toegankelijkheidsbesluit 5 maanden ontoegankelijk voor honden ook aan de leiband, dit ten behoeve van de bescherming van kwetsbare broedvogels zoals onder andere blauwborst, rietzanger en kleine plevier. Dit is eind februari 2021 overal duidelijk aangegeven met V16 borden (zie fotodossier ...) aan alle ingangen van het gebied. Deze ontoegankelijkheid ging in vanaf 1 maart 2021.”

Deze vaststellingen worden opgenomen in het verslag van vaststelling nr.

dat wordt afgesloten op 11 mei 2021 (hierna: VV 1) en op 9 juni 2021 wordt verstuurd aan verzoekende partij en aan de gewestelijke entiteit AMMC, die dit op 15 juni 2021 ontvangt.

2.

Op 21 juni 2021 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om een exclusieve bestuurlijke geldboete op te leggen (dossier 38078). Ze wijst haar daarbij op de mogelijkheid van een bestuurlijke transactie mits betaling van 195 euro (artikel 6.4.41, §2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid – hierna: DABM). Ze nodigt haar ook uit om bij gebreke van tijdige en volledige betaling van de voorgestelde geldsom een schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, en biedt haar de mogelijkheid om inzage te vragen in het administratief dossier.

Verzoekende partij gaat niet over tot betaling en bezorgt meermaals een schriftelijk verweer aan de gewestelijke entiteit, die dit op respectievelijk 28 juni 2021, 3 juli 2021, 8 juli 2021 en 14 juli 2021 ontvangt, waarbij ze niet vraagt om te worden gehoord.

3.

Op 22 november 2021 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende partij met een aangetekende brief van 2 december 2021 in kennis wordt gesteld. Dat is de eerste bestreden beslissing (dossier

4.

Kort na de opmaak van het VV 1 in dossier stelt de verbalisant op 15 juni 2021 op een perceel te in het natuurgebied het volgende vast:

“Op 15 juni 2021 rond 8u25 treffen wij wederom aan met loslopende hond in
ran het Natuurgebied (... foto 1). Dit is de tweede keer dat wij
hem dit voorjaar met loslopende honden in het gebied aantreffen. De laatste keer was 9 mei 2021,
waarvoor werd opgemaakt. Om het gebied te verlaten stapt hij over de
harmonicagaas die het gebied afsluit voor recreatie.

Het natuurgebied s op basis van artikel 9 van het Toegankelijkheidsbesluit 5 maanden
ontoegankelijk voor honden -ook aan de leiband- dit ten behoeve van de bescherming van
beschermde orchideeën (groenknolorchis en moeraswespenorchis), rugstreepadden en
kwetsbare broedvogels zoals onder andere blauwborst, rietzanger en kleine plevier. Dit is eind
februari 2021 overal duidelijk aangegeven met V16 borden (zie fotodossier ...) aan alle ingangen
van het gebied. Deze ontoegankelijkheid ging in vanaf 1 maart 2021. s
moeilijk aan te spreken vermits elk begin van gesprek beantwoordt wordt met verbale agressie.
Gelet op voorgaande ervaringen gaat verbalisant niet in op de verbale agressie en verwijderd hij
zich van de agressor. Het is duidelijk dat onze vorige interventie geen indruk heeft gemaakt op de

Deze vaststellingen worden opgenomen in het verslag van vaststelling nr.

dat wordt afgesloten op 15 juni 2021 (hierna: VV 2) en op 1 juli 2021 wordt verstuurd aan
verzoekende partij en aan de gewestelijke entiteit AMMC, die dit op 8 juli 2021 ontvangt.

5.

Op 13 juli 2021 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar
voornemen om (nogmaals) een exclusieve bestuurlijke geldboete op te leggen (dossier

Ze nodigt verzoekende partij daarbij uit om haar schriftelijk verweer mee te delen,
eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, terwijl deze ook de mogelijkheid krijgt om
inzage te vragen in het administratief dossier. Verzoekende partij bezorgt een schriftelijk
verweer aan de gewestelijke entiteit, die dit op 14 juli 2021 ontvangt, waarbij ze niet vraagt om
te worden gehoord.

6.

Op 22 november 2021 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende
partij met een aangetekende brief van 2 december 2021 in kennis wordt gesteld. Dat is de
tweede bestreden beslissing (dossier

IV. Ontvankelijkheid van het beroep – schending van artikel 15, 4° Procedurebesluit

Standpunt van de partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoek tot vernietiging omdat het verzoekschrift geen uiteenzetting bevat van de feiten, zoals vereist door artikel 15, 4° Procedurebesluit. Ze merkt op dat dit een niet-regulariseerbare substantiële vormvereiste betreft, die noodzakelijk leidt tot de onontvankelijkheid.

Beoordeling door de Raad

1.

Verzoekende partij dient in het verzoekschrift verplicht de feiten uiteen te zetten en minstens één ontvankelijk middel aan te voeren, bij gebreke waarvan de vordering onontvankelijk is, terwijl de niet-naleving van deze vereiste naderhand niet kan worden geregulariseerd (artikel 17 DBRC-decreet in samenlezing met artikel 15, 4° Procedurebesluit). Een middel bestaat uit een voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel of het geschonden rechtsbeginsel en van de wijze waarop deze rechtsregel of dit rechtsbeginsel volgens verzoekende partij wordt geschonden. De vereiste dat het verzoekschrift een uiteenzetting dient te bevatten van de feiten en de middelen impliceert niet dat verzoekende partij expliciet de rechtsregels of rechtsbeginselen moet vermelden die volgens haar door de bestreden beslissing worden geschonden. Het is enkel noodzakelijk dat de uiteenzetting in het verzoekschrift het voor de Raad in het kader van zijn legaliteitstoetsing, en voor verwerende partij in het kader van haar verdediging, mogelijk maakt duidelijk te begrijpen wat de bestreden beslissing wordt verweten. De Raad vernietigt de bestreden beslissing wanneer deze onregelmatig is omwille van de schending van een rechtsregel of algemeen rechtsbeginsel (artikel 35 DBRC-decreet).

2.

Verwerende partij stelt tevergeefs dat het verzoek tot vernietiging onontvankelijk is omdat het verzoekschrift geen uiteenzetting bevat van de feiten, zodat haar exceptie wordt verworpen. Hoewel daarover geen afzonderlijke titel is opgenomen, blijkt uit het verzoekschrift redelijkerwijze voldoende duidelijk welke feiten er van belang zijn voor de beoordeling van het dossier. Het blijkt met name duidelijk dat verwerende partij in de bestreden beslissingen een andersluidend standpunt inneemt dan verzoekende partij tijdens de bestuurlijke boeteprocedures met betrekking tot de toerekenbaarheid van de milieu-inbreuken. Bovendien liggen de bestreden beslissingen waarnaar verzoekende partij in haar verzoekschrift verwijst voor. Verwerende partij toont ook niet aan dat de feiten onvoldoende duidelijk zijn om een correcte beoordeling te kunnen maken en dat ze hierdoor wordt geschaad in haar rechten van verdediging, terwijl het tegendeel blijkt uit haar antwoordnota.

V. Onderzoek van het middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij stelt in navolging van haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedures in essentie opnieuw dat de respectievelijke feiten ten onrechte worden gekwalificeerd als milieu-inbreuken die haar als overtreder kunnen worden toegerekend en waarvoor haar een bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. Ze voert dus feitelijk de schending aan van artikel 16.4.25 DABM en van het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, in samenlezing met de volgens de bestreden beslissing geschonden artikelen van het Natuurdecreet en het Toegankelijkheidsbesluit.

Ze betwist met name dat er aan de belangrijkste toegangswegen van het natuurgebied een verbodsaffiche hing waaruit bleek dat het gebied op het ogenblik van de vaststellingen niet met honden mocht worden betreden. Ze verwijst daarbij naar het feit dat 'in verslag duidelijk staat vermeld dat het gedeeltelijk klopt dat er geen verbod staat aangegeven', en stelt zich de vraag wat er onder het begrip 'gedeeltelijk' moet worden begrepen. Ze meent dat ze geen verbod negeert 'als er enkel aan 1 kant van een gebied 2 borden staan en verder niks en (ze) zoals in verslag staat van de andere kant (komt), gebruik makend van een opstapje zonder verbod'. Ze merkt op dat ze dit ook aanvoerde in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedure. Ze stelt dat uit de foto's duidelijk blijkt dat ze 'langs (de) buitenzijde van een omheining' stapt.

2.

Verwerende partij betwist het middel. Ze merkt vooreerst op dat het 'onduidelijk is wat verzoekende partij bedoelt met verslag waarin vermeld zou staan dat het gedeeltelijk klopt dat er geen verbod stond aangegeven'. Ze meent dat uit de respectievelijke verslagen van vaststelling nergens blijkt dat de verbodsaffiches niet waren bevestigd conform artikel 9 Toegankelijkheidsbesluit, terwijl dit ook niet blijkt uit de bestreden beslissingen.

Ze stelt dat uit de verslagen van vaststelling blijkt dat verzoekende partij met haar hond(en) is aangetroffen in een afgerasterde zone van het natuurgebied ' terwijl er al in februari 2021 aan elke ingang van dit gebied verbodsaffiches waren aangebracht om aan te geven dat het gebied tussen 1 maart 2021 en 31 juli 2021 ontoegankelijk was. In de hypothese dat verzoekende partij bedoelt dat er geen verbodsaffiche was aangebracht 'op de plaats waar ze toegang nam tot het gebied' merkt ze op dat 'verzoekende partij steeds zeer onduidelijk is

geweest over de wijze waarop ze toegang nam tot het gebied'. Ze wijst daarbij op de discrepantie tussen de vaststellingen in het VV 1, waaruit blijkt 'dat verzoekende partij de toezichthouders had meegedeeld dat ze de poorten tot het gebied kon openen', terwijl naderhand bleek dat ze 'de poort niet kon openen', en het schriftelijk verweer en het verzoekschrift van verzoekende partij, waarin ze stelt dat ze toegang nam tot het gebied via 'een opstapje waarmee ze over de afrastering kon stappen'. Ze stelt dat uit de respectievelijke verslagen van vaststelling blijkt dat verzoekende partij 'een oneigenlijke toegang tot het gebied' nam, 'waar overeenkomstig artikel 9 van het Toegankelijkheidsbesluit geen verbodsaffiche moest worden aangebracht', en dat ze met name 'het gebied verliet door samen met zijn honden over het raster te kruipen' dan wel door 'over het harmonicagaas te stappen'. Ze merkt op dat 'het in theorie mogelijk is dat verzoekende partij de verbodsaffiches die aan de toegangspoorten waren aangebracht niet heeft gezien' omdat ze 'het volledig omrasterd terrein betrad door middels een opstapje over het raster te stappen eerder dan gebruik te maken van de eigenlijk toegangspoorten', maar dat dit gegeven geen afbreuk doet aan de milieu-inbreuk. In de rand hiervan merkt ze nog op dat uit het VV 1 'duidelijk blijkt dat de toezichthouder reeds voor 9 mei 2021 meermaals mondeling aan verzoekende partij had meegedeeld dat het gebied niet betreden mocht worden met honden' en dat dit door verzoekende partij in haar schriftelijk verweer nooit is betwist, zodat ze zowel op het ogenblik van het VV 1 en evident ook op het ogenblik van het VV 2 alleszins goed wist dat ze het gebied niet mocht betreden met honden, zoals terecht wordt opgemerkt in de bestreden beslissingen.

Ze betwist voorts dat uit de 'foto's' blijkt dat verzoekende partij 'langs de buitenzijde van een omheining stapt'. Ze stelt dat uit de respectievelijke verslagen van vaststelling blijkt dat verzoekende partij met zijn hond(en) liep binnen het omheinde natuurgebied, terwijl verzoekende partij het tegendeel niet aantoont en met name niet duidelijk aangeeft op welke foto's ze zich steunt om dit te betwisten. Ze merkt daarbij op dat uit het VV 2 blijkt dat 'verzoekende partij met loslopende hond te zien is achter een harmonicagaas' en dat 'door de toezichthouder wordt aangegeven dat verzoekende partij om het gebied te verlaten over de harmonicagaas is gestapt', terwijl verzoekende partij dit in haar schriftelijk verweer nooit heeft betwist.

In zoverre verzoekende partij betwist dat ze het raster van het natuurgebied beschadigde om daartoe toegang te nemen merkt ze op dat er in het VV 1 enkel wordt opgemerkt dat er een vermoeden bestaat dat deze schade door verzoekende partij is veroorzaakt, en dat dit gegeven niet wordt meegenomen in de bestreden beslissingen.

In zoverre verzoekende partij in haar verzoekschrift verwijst naar haar ontoereikende inkomsten merkt ze op dat het onduidelijk is of verzoekende partij daarmee vrijstelling wenst te bekomen van de betaling van het rolrecht dan wel of ze daarmee doelt dat er hiermee in de bestreden beslissingen ten onrechte geen rekening is gehouden. Ze merkt daarbij op dat verzoekende partij dit gegeven alleszins niet heeft vermeld in haar schriftelijk verweer.

Beoordeling door het College

1.

De gewestelijke entiteit kan een exclusieve bestuurlijke geldboete opleggen voor welbepaalde gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften, maar waarop geen straf is gesteld en die door de Vlaamse regering zijn opgenomen in een lijst van de milieu-inbreuken (artikel 16.4.27, lid 3 DABM en 16.1.2, 1° DABM). Deze lijst is opgenomen in de verschillende bijlagen bij het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het DABM (hierna: Milieuhandhavingsbesluit). De gehandhaafde regelgeving waarop de bestreden beslissingen betrekking hebben is met name opgenomen in de bijlagen XXVII en XXX Milieuhandhavingsbesluit, die respectievelijk betrekking hebben op de wettelijke verplichtingen in artikel 12, *septies*, §2 Natuurdecreet en in artikel 9 Toegankelijkheidsbesluit. De schending van de aangegeven bepaling volstaat in principe opdat een exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. De geldboete kan enkel worden opgelegd aan de 'overtreder', hetzij degene die een milieu-inbreuk pleegt of die opdracht geeft om handelingen te stellen die een milieu-inbreuk uitmaken (artikel 16.4.25, lid 1 DABM). De kwalificatie van de feiten als een milieu-inbreuk en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij als overtreder vormt dus de grondslag voor de bevoegdheid van de gewestelijke entiteit om haar een geldboete op te leggen en raakt de openbare orde. Het College dient dit dan ook desnoods ambtshalve te onderzoeken, waarbij de rechten van verdediging moeten worden gewaarborgd.

Een bestuurlijke geldboete is een punitieve sanctie, waarbij de bewijslast van de milieu-inbreuk en de overtreder berust bij de gewestelijke entiteit. Het bewijs van de feiten en het daderschap kan met het oog op bestuurlijke beboeting, naar analogie met de bewijsvoering in strafzaken, in beginsel met alle middelen van recht worden geleverd. De principieel vrije bewijsvoering betekent dat dit bewijs onder meer kan worden geleverd door een geheel van samenhangende feitelijke vaststellingen, die éénsluitend eenzelfde persoon als pleger van de milieu-inbreuk aanduiden. De beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, en het vermoeden van onschuld zoals onder meer bepaald in artikel 6, lid 2 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de

fundamentele vrijheden, omringen de bewijslevering met waarborgen op procedureel en inhoudelijk vlak.

2.

De gewestelijke entiteit overweegt in de eerste bestreden beslissing (dossier _____ onder de titel 'de toerekenbaarheid aan de overtreder' het volgende:

'Op 9 mei 2021 stelde de verbalisant vast dat vermoedelijke overtreder aan het wandelen was met twee niet aangeliijnde honden in _____ in het natuurgebied _____ Deze zone is niet toegankelijk tussen 1 maart en 31 juli.

Art. 9 van het Toegankelijkheidsbesluit bepaalt o.a. dat voor de bescherming van fauna en flora de terreinen vermeld in art. 12septies, §1, lid 1 (openbare terreinen beheerd ten behoeve van het natuurbehoud) en lid 2 (bossen) van het Natuurdecreet, geheel of gedeeltelijk ontoegankelijk kunnen worden gesteld via een verbodsaffiche V.16.

Art. 12septies, §2 van het Natuurdecreet bepaalt dat terreinen vermeld in art. 12septies, §1, lid 1 (openbare terreinen beheerd ten behoeve van het natuurbehoud), geheel of gedeeltelijk ontoegankelijk kunnen worden gesteld. Deze ontoegankelijkheid kan van bepaalde of onbepaalde duur zijn en kan betrekking hebben op een of meer categorieën van gebruikers.

Natuurgebied _____ is een openbaar terrein dat beheerd wordt ten behoeve van het natuurbehoud door het Agentschap voor Natuur en Bos conform art. 12septies, §2, lid 1 van het Natuurdecreet en de Groenknolorchiszone wordt ontoegankelijk gesteld van 1 maart tot 31 juli.

Vermoedelijke overtreder geeft in zijn verweerschrift aan dat er geen verbodsbord stond op de plek waar hij wandelde en hij dus niet wist dat hier niet gewandeld mocht worden. De ontoegankelijkheid van het gebied was, i.t.t. hetgeen vermoedelijke overtreder beweert, wel degelijk aangeduid met een verbodsaffiche V.16. De verbodsaffiches zijn duidelijk te zien op pagina 2/2 van bijlage 1 bij het verslag van vaststelling. Vermoedelijke overtreder kan het gebied niet betreden zonder deze affiches gezien te hebben. Bovendien antwoordde vermoedelijke overtreder toen hij werd aangesproken door verbalisant over de ontoegankelijkheid van de zone "Ja _____ ik weet het, maar het is hier een woestijn hier zitten toch geen vogels". Vermoedelijke overtreder was dus wel degelijk op de hoogte dat hij zich in een ontoegankelijke zone bevond.

Verder haalt vermoedelijke overtreder aan dat zijn honden oud zijn en niemand stoorden. Dit argument is niet relevant, het gebied is ontoegankelijk van 1 maart tot 31 juli voor zowel mensen als honden.

Bovenvermelde feiten zijn een schending van:

- Toegankelijkheidsbesluit: Artikel 9.
- Natuurdecreet: Artikel 12septies §2

Deze feiten vallen daarmee onder de definitie van een milieu-inbreuk als bedoeld in artikel 16.1.2, 1° DABM waarvoor een bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd.

De milieu-inbreuk staat vast in hoofde van overtreder.'

In de tweede bestreden beslissing (dossier overweegt ze onder de titel 'de toerekenbaarheid aan de overtreder' in gelijkaardige overwegingen als in de eerste bestreden beslissing (onder meer) het volgende:

'Op 15 juni 2021 stelde de verbalisant vast dat vermoedelijke overtreder aan het wandelen was met een niet aangeliijnde hond in n het natuurgebied Deze zone is niet toegankelijk tussen 1 maart en 31 juli.

...

Vermoedelijke overtreder geeft in zijn verweerschrift aan dat er geen verbodsbord stond op de plek waar hij wandelde en hij dus niet wist dat hier niet gewandeld mocht worden. De ontoegankelijkheid van het gebied was, i.t.t. hetgeen vermoedelijke overtreder beweert, wel degelijk aangeduid met een verbodsaffiche V.16. De verbodsaffiches zijn duidelijk te zien op pagina 2/2 van bijlage 1 bij het verslag van vaststelling. Vermoedelijke overtreder kan het gebied niet betreden zonder deze affiches gezien te hebben. Bovendien werd vermoedelijke overtreder reeds meermaals aangesproken door verbalisant over de ontoegankelijkheid van de zone en was hij dus wel degelijk op de hoogte van de ontoegankelijkheid.

...'

3.

Verzoekende partij toont in het licht van de stukken van het administratief dossier en de procedurestukken niet aan dat het oordeel van de gewestelijke entiteit dat de vastgestelde feiten moeten worden beschouwd als milieu-inbreuken die haar kunnen worden toegerekend foutief dan wel kennelijk onredelijk is en dat er ter zake (minstens) twijfel bestaat. Ze beperkt zich tot een herhaling van de argumentatie in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedures en maakt ondanks haar stelplicht ten onrechte abstractie van de gemotiveerde en pertinente overwegingen hierover van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissingen, waarbij deze argumentatie nochtans concreet wordt betrokken.

3.1.

Een natuurgebied kan door de beheerder voor één of meer categorieën van gebruikers gedurende een bepaalde duur geheel of gedeeltelijk ontoegankelijk worden gesteld. De ontoegankelijkheid dient op een duidelijk zichtbare wijze te worden aangeduid, waarbij de Vlaamse regering de nadere regels vastlegt voor de aanduiding van de ontoegankelijkheid (artikel 12, *septies*, §2 Natuurdecreet). In uitvoering hiervan wordt bepaald dat een natuurgebied voor de bescherming van kwetsbare fauna en flora geheel of gedeeltelijk ontoegankelijk kan worden gesteld via de verbodsaffiche V.16. Deze verbodsaffiche moet door de beheerder in beginsel uiterlijk 48 uren voor de inwerkingtreding van de maatregel worden aangebracht aan de belangrijkste toegangen van het ontoegankelijk te stellen geheel of deel en moet in een perfecte staat van zichtbaarheid en leesbaarheid gehouden worden tijdens de volledige duur van de toepassing van de maatregel (artikel 9 Toegankelijkheidsbesluit).

3.2.

Verzoekende partij steunt haar betwisting van de milieu-inbreuken in hoofddorde tevergeefs op het argument dat er niet aan alle belangrijkste toegangswegen van het natuurgebied een verbodsaffiche hing waaruit bleek dat het gebied niet met honden mocht worden betreden. Ze leidt dit af uit het feit dat 'in verslag duidelijk staat vermeld dat het gedeeltelijk klopt dat er geen verbod staat aangegeven', waarmee ze klaarblijkelijk doelt op het VV 2. Dit uitgangspunt mist echter feitelijke grondslag omdat zowel uit de vaststellingen met foto's in het VV 1 als deze uit het VV 2 blijkt dat 'het natuurgebied Haasop op basis van artikel 9 van het Toegankelijkheidsbesluit 5 maanden ontoegankelijk is voor honden -ook aan de leiband-' ten behoeve van onder meer de bescherming van kwetsbare broedvogels; dat 'dit eind februari 2021 overal duidelijk is aangegeven met V.16 borden aan alle ingangen van het gebied'; en dat 'deze ontoegankelijkheid inging vanaf 1 maart 2021'. Gelet op deze vaststellingen en foto's maakt verzoekende partij ook niet aannemelijk dat 'er enkel aan 1 kant van een gebied 2 borden staan en verder niks', terwijl ze van de andere kant kwam en gebruik maakte van een opstapje zonder verbod 'zoals in verslag staat'. Verzoekende partij kan zich ter weerlegging van de duidelijke vaststellingen met foto's van twee toezichthouders dan wel één toezichthouder niet beperken tot de loutere verwijzing naar 'verslag om de milieu-inbreuken te betwisten. Ongeacht de vaststelling dat ze geen duidelijkheid verschaft over de plaats waarlangs ze het natuurgebied met haar hond(en) betreedt, zoals aan de hand van de kaart van het gebied en/of foto's, maakt ze alleszins niet redelijkerwijze aannemelijk dat de belangrijkste toegangen van het tijdelijk afgesloten gebied niet waren voorzien van de verbodsaffiche V.16. Het begrip 'belangrijkste toegang' moet daarbij worden geïnterpreteerd in de spraakgebruikelijke betekenis en doelt dus op de plaats waarlangs het merendeel van de gebruikers het (afgerasterde) gebied betreden en waar men in beginsel zonder veel problemen (via een al dan niet zelf te openen poort) toegang kan nemen tot het gebied. De

gebeurlijke vaststelling dat verzoekende partij het afgesloten gebied via een andere toegang en met name via een opstapje over de afrastering betreedt doet dan ook niet ter zake, ongeacht het gegeven dat ze dit ook niet enigszins aannemelijk maakt.

De niet gestaafde bewering van verzoekende partij dat het verbod om het natuurgebied met honden te betreden niet aan alle belangrijkste toegangswegen hiervan was aangebracht, zodat ze daarvan op het ogenblik van de respectievelijke vaststellingen onwetend was, wordt bovendien ook tegengesproken door andere elementen in het dossier. Zo is er de door verzoekende partij niet betwiste opmerking van de toezichthouder in het VV 1 dat hij verzoekende partij al eerder mondeling attent had gemaakt op het verbod en dat deze daarop antwoordde dat hij het wist, maar meende dat er daar toch geen vogels zaten. Verzoekende partij kan voorts bezwaarlijk ernstig betwisten dat ze op het ogenblik van de tweede vaststelling op 15 juni 2021 nog altijd onwetend was over het verbod om het gebied met honden te betreden, nadat ze hieraan op het ogenblik van de eerste vaststelling op 9 mei 2021 alleszins nogmaals mondeling was herinnerd. De herhaling van de milieu-inbreuk wijst eerder op manifeste onwil om het gekende verbod te respecteren, en maakt de niet-gestaafde beweringen in haar verzoekschrift geheel ongeloofwaardig. Verzoekende partij overweegt in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedures en met name in haar mail van 3 juli 2021 tenslotte expliciet dat 'jullie zorgen voor een verbod daar', waaruit nogmaals blijkt dat ze wel degelijk kennis heeft van het verbod.

3.3.

Verzoekende partij steunt haar betwisting van de milieu-inbreuken ook tevergeefs op het argument dat ze zich op het ogenblik van de respectievelijke vaststellingen met haar hond(en) niet bevond in de niet-toegankelijke zone van het gebied omdat 'men op foto's duidelijk opmerkt dat (ze) langs (de) buitenzijde van een omheining (stapt)'. Zoals gesteld kan verzoekende partij zich ter weerlegging van de duidelijke vaststellingen met foto's van twee toezichthouders dan wel één toezichthouder niet beperken tot de loutere verwijzing naar 'foto's' om de milieu-inbreuken te betwisten op basis van de niet-gestaafde bewering dat ze niet wandelde in het tijdelijk afgesloten deel van het natuurgebied. Ze verschaft daarbij overigens opnieuw geen duidelijkheid over de plaats waar ze op het ogenblik van de respectievelijke vaststellingen met haar hond(en) stapte, zoals aan de hand van de kaart van het gebied. Nochtans blijkt uit de foto's bij het VV 1 dat ze zich met haar honden bevindt ter hoogte van een poel, waarbij ze zoals gesteld op dat ogenblik erkent dat ze weet heeft van het verbod, maar dit naast zich neerlegt omdat er daar volgens haar toch geen vogels zitten. Voorts blijkt uit dit VV 1 ook dat de toezichthouders verzoekende partij en haar honden hebben begeleid 'naar de dichtstbijzijnde raster' om hen toe te laten het gebied te verlaten. Ook uit de

foto's bij het VV 2 blijkt dat verzoekende partij zich met haar hond bevindt in een langs alle zijden afgerasterd gebied, en dat ze 'over de harmonicagaas die het gebied afsluit voor recreatie stapt om het gebied te verlaten'.

4.

In zoverre verzoekende partij aanvoert dat ze in het VV 1 ten onrechte wordt beschuldigd van het toebrengen van schade aan de omheining van het natuurgebied wordt opgemerkt dat de bestreden boetebeslissingen hierop niet zijn gesteund, zodat dit argument niet relevant is.

5.

In zoverre verzoekende partij bij haar verzoekschrift 'de nodige bewijzen' voegt waaruit blijkt dat haar 'inkomsten ontoereikend zijn' blijkt niet dat ze daarmee kritiek uit op de begroting van de respectievelijke boetes, maar enkel dat ze vrijstelling van betaling van het rolrecht vraagt. In de hypothese dat ze daarmee (ook) doelt op het gegeven dat de gewestelijke entiteit haar beperkte financiële draagkracht ten onrechte niet in rekening bracht bij de begroting van de respectievelijke boetes voldoet verzoekende partij niet aan haar stelplicht. Ze toont met name niet afdoende aan dat de opgelegde boetes disproportioneel zijn in het licht van haar financiële draagkracht en dat dit een reden vormt voor een verlaging hiervan. In dit kader kan nog worden gewezen op de vaststelling dat ze naliet om de gewestelijke entiteit tijdens de bestuurlijke boeteprocedures in kennis te stellen van haar financiële toestand en dat dit erop wijst dat deze omstandigheid volgens haar klaarblijkelijk geen belangrijk aspect vormt bij de bepaling van de boetes. Bovendien gaf ze ondanks de opmaak van het VV 1 en de duidelijke waarschuwingen van de verbalisant geen gehoor aan het verbod om het gebied met honden te betreden, zodat ze bewust opteerde om milieu-inbreuken te plegen en zich bloot te stellen aan bestuurlijke geldboetes.

VI. Beslissing

1. Het beroep wordt verworpen.
2. Er dient geen uitspraak te worden gedaan over de kosten omdat verzoekende partij is vrijgesteld van betaling van het rolrecht.

Dit arrest is uitgesproken in zitting van 19 januari 2023 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,